

SCHEMAT HORNERA

Schemat Hornera jest algorytmem służącym do szybkiego obliczania wartości wielomianu.

Weźmy funkcję kwadratową: $y = a_0x^2 + a_1x + a_2$. Jest ona wielomianem stopnia drugiego o współczynnikach a_0, a_1, a_2 (a_0 jest różne od zera). Zwykle, gdy chcemy obliczyć jego wartość wykonujemy trzy działania mnożenia i dwa dodawania.

Natomiast gdy wielomian uporządkujemy w ten sposób, że zgrupujemy dwa pierwsze wyrazy i wyciągniemy wspólny czynnik x przed nawias, to otrzymamy wielomian postaci:

$Y = (a_0x + a_1)x + a_2$, co w praktyce dla obliczenia jego wartości wymaga wykonania dwóch działań mnożenia i dwóch dodawania.

Trzeciego stopnia: $W(x) = a_0x^3 + a_1x^2 + a_2x + a_3$ po rozpisaniu według powyżej zasady przyjmie postać: $W(x) = (a_0x + a_1)x + a_2)x + a_3$, a więc do obliczenia jego wartości należy wykonać trzy działania mnożenia i trzy dodawania.

Uogólniając, w przypadku wielomianu n -tego stopnia, który ma ogólna postać:

$$W(x) = a_0x^n + a_1x^{n-1} + a_2x^{n-2} + \dots + a_{n-1}x + a_n \text{ dla } n \geq 0 (***)$$

można go uporządkować następująco:

$$W(x) = (\dots((a_0x + a_1)x + a_2)x + a_3)x + \dots + a_{n-1}x + a_n$$

W celu obliczenia wartości wielomianu należałoby wykonać obliczenia zgodnie ze znaną zasadą kolejności wykonywania działań, poczynając od najbardziej zagnieżdżonych nawiasów.

Za początkową wartość wielomianu należy przyjąć wartość współczynnika a_0 przy najwyższej potędze. Za każdym razem należy aktualną wartość wielomianu pomnożyć przez x i dodać kolejny współczynnik. ALGORYTM ten został nazwany SCHEMATEM HORNERA.

$W(x) = a_0$ -początkowa wartość wielomianu

$W(x) = W(x)x + a_i$ gdzie $i = 1, 2, 3, \dots, n$ (czynnik powtarzający się-iteracja)

Przy obliczaniu wartości wielomianu n -tego stopnia za pomocą schematu Hornera należy więc wykonać n mnożeń i n dodawań. Korzystając ze schematu Hornera przyspieszamy swoje obliczenia, aniżeli korzystalibyśmy z wzoru (***)

Ćw.1

Rozpisz wielomian z zastosowaniem schematu Hornera, a następnie dokonaj sprawdzenia wyników po prawej i lewej stronie:

$$a) y = 3x^6 + 4x^5 + 6x^4 + 9x^3 + 10x^2 + x + 1$$

$$L = (...((3x+4)x+6)x+9)x+10)x+1)x+1$$

Spr.

$$\begin{aligned} P &= (...((3x^2+4x+6)x+9)x+10)x+1)x+1 = (...((3x^3+4x^2+6x+9)x+10)x+1)x+1 = \\ &= ((3x^4+4x^3+6x^2+9x+10)x+1)x+1 = ((3x^5+4x^4+6x^3+9x^2+10x+1)x+1) = \\ &= 3x^6+4x^5+6x^4+9x^3+10x^2+x+1+L \quad \text{c.n.p} \end{aligned}$$

$$b) y = 7x^7 + 5x^4 + 4x^2 + 3x + 10 = 7x^7 + 0x^6 + 0x^5 + 5x^4 + 0x^3 + 4x^2 + 3x + 10$$

$$L = (...((7x+0)x+0)x+5)x+0)x+4)x+3)x+10 = (...((7x)x+5)x+4)x+3)x+10$$

Spr.

$$\begin{aligned} P &= (...((7x^3+5)x)x+4)x+3)x+10 = (...((7x^4+5x)x+4)x+3)x+10 = \\ &= (7x^5+5x^2+4)x+3)x+10 = 7x^6+5x^3+4x+3)x+10 = 7x^7+5x^4+4x^3+3x+10=L \quad \text{c.n.p} \end{aligned}$$

Obliczanie wartości wielomianu:

$$\text{Mamy wielomian: } W(x) = 3x^4 + 6x^2 + x + 12$$

Oblicz wartość wielomianu dla $x=1$

$$W(1) = 3(1)^4 + 6(1)^2 + 1 + 12 = 22$$

Ćw2.

Jak zatem obliczyć wartość wielomianu korzystając ze schematu Hornera?

Stwórz algorytm, który obliczałby wartość wielomianu n -tego stopnia

wyłącznie przy zmianie współczynników oraz dla dowolnego argumentu x ?

$$y:=a_0$$

$$y:=y_1x+a_1$$

$$y:=y_2x+a_2$$

$$y:=y_3x+a_3$$

...

$$y:=y_{n-1}x+a_{n-1}$$

$$y:=y_nx+a_n$$

Uogólniając można to zapisać w jednolity sposób, oprócz pierwszego wiersza:

$$y:=a_0$$

$$y:=y_i x + a_i \text{ dla } i=1,2,3,\dots,n$$

Rozwiązanie można prześledzić na podstawie wielomianu:

$$Y=3x^4+6x^2+x+12 \text{ dla } x=1$$

$$y:=a_0=3$$

$$y:=3*1+6=9$$

$$y:=9*1+1=10$$

$$y:=10+12=22 \text{ c.n.p}$$